

25 JAAR

KIK

8

OORLOG
in het
riool

Killer-bijen
vallen aan!

reddingswerk
op reis

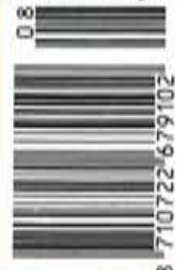

S.O.S.

VLIEGEN
MET EEN AUTO

www.kijk.nl

Adviesprijs f. 7,50 België 1458F

IN DE BERGEN

Door zijwind bestaat het gevaar dat de heli tegen de rotswand wordt gesmeten'

Reddingswerk in de bergen is geen bijbaantje, maar een zaak van professionals. Bij reddingsacties worden helikopters, artsen, berggidsen en honden ingezet. In een drukbezocht berggebied als Chamonix, bij de Mont Blanc, cirkelt continu een heli rond, maar dat is lang niet overal zo. Vaak komt een reddingsteam pas na een melding in actie. Tussen een ongeluk en het moment van ingrijpen zit in Europa gemiddeld zes uur.

Heb je hulp nodig, schiet dan een rode vuurpijl af. Heb je geen vuurpijlen bij de hand, zend dan met een spiegeltje, zaklamp of fluitje het internationale noodsein uit: zes signalen in één minuut. Heb je ook dat allemaal niet bij je, dan zit er niets anders op dan te roepen. Wacht één minuut en herhaal het signaal. Krijg je antwoord (drie signalen in één minuut of een witte vuurpijl), dan weet je dat er hulp onderweg is.

Kijk zelf rond of er een geschikte landingsplaats is. Als de helikopter nadert kun je met een rode vuurpijl aangeven waar je zit of je beide armen in een V-vorm in de lucht steken (het internationale yes-signaal). De piloot kan zijn machine op de centimeter nauwkeurig aan de grond zetten. Zorg dat je zoveel mogelijk spullen hebt ingepakt, want door de luchtverplaatsing wordt alles weggeblazen. Is er geen landing mogelijk, dan wordt de redding vanuit de lucht gedaan. Als iemand gewond aan de wand hangt, wordt vanuit de heli een lijn naar het slachtoffer neergelaten. Aan de lijn hangt een walkie-talkie of een arts. Hierna vertrekt de helikopter, want door de zijwind bestaat het gevaar dat hij tegen de rotswand wordt gesmeten.

Met de walkie-talkie legt het slachtoffer aan het reddingsteam uit hoe ernstig de situatie is: heeft hij iets gebroken, last met ademen, bloedingen? De arts kan inmiddels de evacuatie voorbereiden. Na een kwartier komt de helikopter terug en wordt de gewonde via een lier de heli omhooggetakeld en naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis gebracht. Als alles goed afloopt, heb je nog één zorg: of deze operatie wel gedekt wordt door je verzekering. Dit soort reddingsacties zijn behoorlijk kostbaar.

Foto: Berggids

REDD

WE R E

Mensen hebben de rare gewoonte de meest onherbergzame uitloeken van de wereld op te zoeken. Dat gaat niet altijd goed.

Wat moet je doen (en vooral: wat niet!) als je op een berg, in de jungle, middenop zee of halverwege een tocht door de woestijn in nood komt?

INGSWERK

L D W I J D

IN DE JUNGLE

'Je kunt tijgers uit de buurt houden door je schoenen te verbranden'

Een goede gids is van levensbelang in de jungle. Neem rustig de tijd voor een 'sollicitatiegesprek' om te beslissen of je gids capabel is. Check of hij de plaatselijke autoriteiten vertelt dat jullie vertrekken en of hij het reisschema doorgeeft. Doe dat anders zelf. Reddingswerkers gaan altijd eerst op zoek naar informatie. Hoe meer gegevens de reddingswerkers vinden, hoe gericht ze kunnen zoeken.

In je basisuitrusting horen een mes, een zaklamp, medicijnen en een noodrantsoen chocolade thuis. Tijdens een voettocht door de jungle moet je sporen achterlaten, zodat je de weg terug kunt vinden. Een gids zal langs de hele route aan de rechterkant takjes afbreken of bijvoorbeeld met zijn kapmes bomen markeren.

Als je de gids kwijtraakt, heeft het weinig zin om te gaan schreeuwen. Je verspilt kostbare energie en de kans is klein dat je wordt gehoord. Je kunt beter met de achterkant van je mes op een boomstronk slaan. Woudreuzen hebben enorm vertakte wortels. Als je daar op

slaat is het geluid kilometers verderop nog te horen.

Mensen die bekend zijn met de jungle weten dat ze de bergen op moeten zoeken als ze verdwaald zijn. Wilde dieren blijven liever op de vlakke grond en vanaf een berg kun je je beter oriënteren. Onervaren mensen denken dat het beklimmen van een berg alleen maar energie kost en blijven dus vaak laag.

Als je geen kompas bij je hebt, kun je je richting bepalen met behulp van een schaduwkompas. Je hebt hiervoor een open plek en een rechte stok nodig. Sla de stok in de grond en zorg voor een schaduw van minstens dertig centimeter lang. 's Ochtends heb je de meeste schaduw. Onthoud dat de zon in het oosten opkomt en je weet waar je zit.

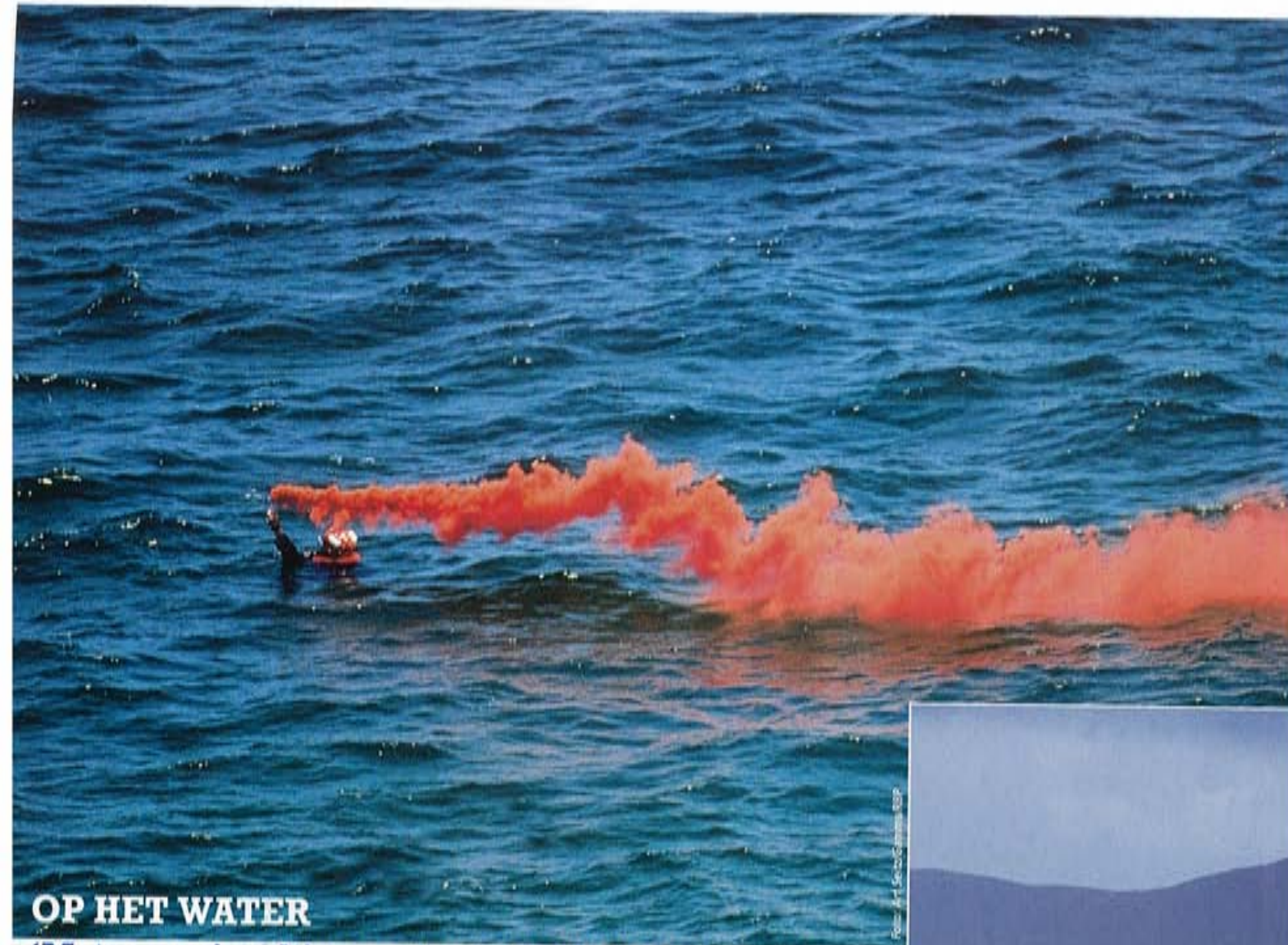
In het oerwoud is altijd iets te eten en te drinken te vinden. Je moet alleen wel weten of het niet toevallig giftig is. Mensen die thuis zijn in de jungle weten dat je 'water' kunt drinken uit lianen. Maar de giftige lianen zijn bijna niet te onderscheiden van de niet-giftige. Je kunt over dit soort zaken enorm veel leren

van een goede gids. Hij zal je bijvoorbeeld vertellen dat je een tijger op afstand kunt houden door je schoenen in de fik te steken. Tijgers hebben een enorme hekel aan de geur van brandend rubber.

Reddingsdiensten beginnen hun zoekacties vaak vliegend. Je doet er dus goed aan om een plek op te zoeken waar je vanuit de lucht kan worden gezien. Bouw hier een onderkomen en concentreer je op het vinden van voedsel en water. Het heeft weinig zin om als een dwaas door het regenwoud te rennen in de hoop dat je gevonden wordt. Pas als je in een vliegtuig over regenwouden als de Amazone vliegt, begrijp je hoe moeilijk het is om iemand terug te vinden tussen al dat groen.

OP HET WATER

'Met een spiegeltje weerkaatst zonlicht is over een afstand van kilometers zichtbaar'

Sterke stromingen, onverwacht hoge golven, weer dat plotseling omslaat en onderkoeling eisen jaarlijks de nodige levens van badgasten. Veel landen, zeker de westerse, hebben reddingsbrigades die de kustwateren in de gaten houden en bij problemen hulp bieden. Wat doe je in geval van nood? Het helpt als je een beetje voorbereid de zeilboot of zeekajak bent ingestapt. Misschien heb je in een sportzaak of watersportwinkel een seinspiegeltje gekocht waarmee je zonnestralen kunt weerkaatsen. Anders moet je improviseren met je horloge of een gesp van je riem. Weerkaatst zonlicht is over kilometers afstand zichtbaar. Het SOS-sein geef je door drie korte flitsen, drie lange en drie korte flitsen achter elkaar te produceren. Herhaal dat iedere minuut. Een ander veelgebruikt middel is het zeebakken; een felgekleurd poeder dat zich snel over het wateroppervlak verspreidt en vooral vanuit de lucht goed te zien is. Ook zijn er rookstaven verkrijgbaar die felgekleurde en op grote afstand zichtbare rook produceren. Is

het inmiddels donker geworden, dan kun je lichtstaven of rode lichtkogels gebruiken. Naast deze gadgets zijn er natuurlijk ook nog de gezond-verstand-methoden: zwaai met opvallende kledingstukken of anders gewoon met je armen. Of zorg dat je als zeiler of surfer een fluitje om je nek hebt hangen waarop je het noodsignaal kunt blazen.

Onderkoeling is tijdens een onvrijwillige verblijf in het water je grootste vijand. Ben je met meerdere mensen, vorm dan een kringetje in het water en blijf trappelen met je benen om warm te blijven. Probeer altijd het hoofd zoveel mogelijk boven water te houden. Via je hoofd verlies je de meeste warmte en water geleidt veel beter dan lucht.

Als je land in zicht hebt en naar de kust wilt zwemmen, kun je dat het beste doen met de schoolslag. Die kost de minste energie. Kijk goed of je een 'zachte landing' kunt maken. Het heeft weinig zin om een eind te zwemmen en daarna door de golven te pletter te slaan tegen de rotsen. Is de kustlijn rotsachtig, zwem dan vlak voordat je het ondiepe gedeelte

bereikt met je benen naar voren en gebruik de kracht van de golven om het land te bereiken. Je kunt beter met je benen contact maken met scherpe rotsen en koraal dan met je hoofd. Als je een langere boottocht wilt maken, moet je de plaatselijke reddingsdienst of de autoriteiten vertellen wanneer je vertrekt, en waarheen. Ben je op de afgesproken datum niet op de plaats van bestemming gearriveerd, dan kan alarm worden geslagen en een zoektocht op gang komen. En als ze weten wat je reisschema was, weten ze waar ze je ongeveer moeten zoeken.

IN DE WOESTIJN

'Als je bij 48 graden Celsius overdag stil in de schaduw blijft zitten, houd je het zonder water ruim twee dagen vol'

De ongenadige woestijn kent geen reddingsbrigade. Je laten registreren bij politieposten helpt wel als je getraceerd moet worden, maar stel je daar niet te veel van voor. Vaak wordt er pas actie ondernomen als de verdwaalde reiziger al lang en breed is overleden. Reizigers die door de Sahara (een woestijn zo groot als de Verenigde Staten) willen trekken, moeten zich grondig voorbereiden. Reken van tevoren uit hoeveel kilometer je wilt overbruggen en neem ruim voldoende water en brandstof mee. Vul de tanks bij iedere mogelijkheid die zich voordoet. Af en toe kom je voor lastige beslissingen te staan: rechtdoor is er misschien de mogelijkheid om de voorraden aan te vullen. Een heel eind terug weet je zeker dat je benzine en water kunt inslaan. Het is verleidelijk om door te rijden, maar het is beter om terug te keren; het risico om te stranden wordt anders te groot. Het is veiliger om met meerdere voertuigen te reizen dan alleen. De een kan de ander altijd nog naar het volgende dorp slepen. Sluit je alleen aan bij een konvooi als je zeker weet dat deze mensen hun zaakjes voor elkaar hebben. Zodra je afsprekt om een stuk samen te reizen, ben je ook voor hen verantwoordelijk. Check hun brandstof- en watervoorraad. Neem goede landkaarten, GPS-apparatuur en een kompas mee en zorg dat je het nodige van techniek weet. Heb je een satelliettelefoon bij je, verzamel dan onderweg telefoonnummers van mensen die je ontmoet en die mogelijk in de buurt zijn als je in moeilijkheden komt. In de Sahara zijn roversbendes actief die het niet op jou, maar op je vervoermiddel hebben voorzien. Wees bereid om je motor of je auto op te geven als je leven je lief is. Als je meewerkt zetten de bandieten je af op een plek waar vandaan je lopend de bewoonde wereld

kunt bereiken. Mocht je stranden in de woestijn, dan is het verstandig overdag de schaduw op te zoeken en pas 's nachts actief te worden. Hoe minder je transpireert, hoe langer je het uithoudt. Probeer je lichaam zoveel mogelijk met kleding en dergelijke tegen de zon te beschermen en rantsoeneer het beschikbare water. Als je bij 48 graden Celsius overdag stil in de schaduw blijft zitten houd je het zonder water tweeënehalve dag vol. Als je heel zeker weet dat verderop een dorp ligt, kun je overwegen erheen te lopen. 's Nachts leg je over een zandspoor ongeveer veertig kilometer af. In geval van twijfel is het slimmer om bij je voertuig te blijven. Een voorbijganger merkt eerder een auto of motorfiets op dan een mens. Probeer de aandacht te trekken door een stoelzitting of autoband in de brand te steken en zo rooksignalen uit te zenden.

Tekst: Linda van Wijck